

MAŁGORZATA WILGUCA, EWA WÓJCIK (*Przemyśl*)

„AD FUTURAM REI MEMORIAM”. KLASYCZNE TRADYCJE II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W PRZEMYŚLU¹

ABSTRACT

„AD FUTURAM REI MEMORIAM”. CLASSICAL TRADITIONS AT THE HIGH SCHOOL NO. 2 IN PRZEMYŚL

The article concerns the circumstances of naming the Second General Secondary School in Przemyśl after Prof. Kazimierz Morawski, the history of the Prof. Morawski award and presents the successes of students and teachers of the Przemyśl High School in cultivating the ancient tradition.

Keywords: Kazimierz Morawski, award, subject competitions – ancient culture

Słowa kluczowe: Kazimierz Morawski, nagroda, konkursy przedmiotowe – kultura antyczna

Nagroda imienia Profesora Kazimierza Morawskiego

Na okoliczność jubileuszu 25-lecia Nagrody imienia Profesora Kazimierza Morawskiego przyznawanej w II Liceum Ogólnokształcącym w Przemyślu warto przypomnieć pokrótce okoliczności nadania tej przemyskiej szkole imienia profesora Kazimierza Morawskiego, bowiem żaden z polskich uczonych nie został tak ściśle związany z kulturą Przemyśla jak właśnie on, mimo że nie był kojarzony z naszym regionem ani rodzinnie, ani naukowo.

Wniosek, by poprosić prezesa Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie o przyjęcie patronatu nad Gimnazjum II na Zasaniu² zgłosiła szkolna komisja wyłoniona spośród członków Rady Pedagogicznej. Stało się to

¹ Publikacje o szkole, które ukazały się do tej pory: *90 lat Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Profesora Kazimierza Morawskiego w Przemyślu-Zasaniu*, red. H. Humnicka, J. Motylewicz, Przemyśl 1996; *100 lat Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Profesora Kazimierza Morawskiego w Przemyślu-Zasaniu. 1906–2006*, red. H. Humnicka, B. Sykała, Kraków – Przemyśl 2006; H. Humnicka, *Pejzaż pamięci. III Gimnazjum, II Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. prof. Kazimierza Morawskiego w Przemyślu – Zasaniu zatrzymane w kadrze*, Rzeszów 2020.

² Taką nazwę w okresie międzywojennym nosiło obecne II LO.

14 września 1921 r. U źródeł tej kandydatury pozostawała osobista wdzięczność nauczycieli przedmiotów klasycznych, absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego, którzy byli uczniami Profesora i dla których stanowił on niedościgny wzór człowieka nauki. Kazimierz Morawski wyraził zgodę na przyjęcie owej godności. Z powodu obowiązków zawodowych nie mógł jednak przybyć na uroczystość nadania szkole swojego imienia, wystosował natomiast pismo następującej treści: „Świętej Dyrekcji Gimnazjum II w Przemyślu niniejszym serdecznie dziękuję za stałą i miłą pamięć, a przepraszam, że osobiście nie wyrażam i ustnie mojej wdzięczności. Zostaję z najgłębszym uszanowaniem”³. 6 lutego 1922 r. na podstawie decyzji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego szkoła nasza przyjęła nazwę: Państwowe Gimnazjum II im. Profesora Kazimierza Morawskiego w Przemyślu. Staliśmy się pierwszą i zarazem jedyną szkołą w Polsce noszącą imię Profesora.

W roku 1968, w czasach PRL-u, szkole zmieniono patrona na Władysława Broniewskiego. 30 lat później, w 1996 r., gdy uroczyście obchodziliśmy 90-lecie utworzenia szkoły, wróciliśmy do dawnego patrona. Stało się to dzięki szczególnie zaangażowaniu ówczesnej pani wicedyrektor Haliny Humnickiej, która z tej okazji nawiązała kontakty z rodziną Profesora. W jubileuszowych uroczystościach wzięła wówczas udział wnuczka Kazimierza Morawskiego, Elżbieta Morawska-Sawa z małżonkiem Janem, wyrażając radość, że pamięć jej dziadka została uwieczniona w nazwie szkoły.

Dwa lata później, w 1998 r., w oficjalnej korespondencji wystosowanej do dyrekcji II LO, wnuczki profesora, panie Elżbieta Morawska-Sawa i Dorota Mycielska napisały:

Szanowni Państwo, to, że Szkoła nosi imię naszego Dziadka jest dla nas, jego potomków, zaszczytem i zobowiązaniem. Czujemy, że powinniśmy jako rodzina utrzymywać stały i ściślejszy kontakt ze szkołą. W pierwszych dniach października ubiegłego roku potomkowie Kazimierza Morawskiego spotkali się w ramach Zjazdu Rodziny Morawskich i postanowili ufundować doroczną nagrodę dla ucznia osiągnącego najlepsze wyniki w nauce łaciny, a więc w specjalności Patrona szkoły. Wydaje się nam właściwe, żeby nagrodę taką otrzymywał nie absolwent, lecz uczeń klasy trzeciej, by sława laureata dłużej gościła w murach szkoły. Chcielibyśmy, aby nagroda była pieniężna i finansowo dla ucznia znacząca. Wydaje się, że możemy mówić o kwocie do 1000 złotych. Chcielibyśmy także, aby realna wartość nagrody była w miarę stała – wpiszmy więc w jej funkcjonowanie mechanizm zapobiegania inflacji (rewaloryzacji). Rozumiemy, że nagroda to nie tylko pieniądze, ale także cel wychowawczy, chcemy więc, aby szczegółowe zasady przyznawania tego wyróżnienia zostały opracowane przez kierownictwo szkoły. [...] Oczekujemy na ocenę naszej propozycji⁴.

³ A. Pietrucha, *Kazimierz Morawski – patron II Gimnazjum w Przemyślu na Zasaniu*, [w:] *100 lat Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Profesora Kazimierza Morawskiego w Przemyślu-Zasaniu. 1906–2006*, red. H. Humnicka, B. Sykała, Kraków – Przemyśl 2006, s. 146.

⁴ Korespondencja ze szkolnego Archiwum.

Projekt takiego wyróżnienia i uhonorowania młodzieży nieprzeciętnej, wykazującej pogłębioną znajomość języka i kultury starożytnego Rzymu dyrekcja II LO przyjęła z niekłamanym entuzjazmem i wdzięcznością. Inicjatywa rodziny Profesora doskonale bowiem wpisywała się w klasyczne tradycje naszej szkoły. Regulamin nagrody opracowany przez Ewę Wójcik i zaakceptowany przez Radę Pedagogiczną zakłada, że laureatem może zostać licealista uczący się łaciny przez co najmniej dwa lata. Powinien uzyskać najwyższą średnią ocen okresowych i rocznych z tego przedmiotu. Decyzja o przyznaniu nagrody jest odnotowywana w dokumentacji szkolnej, sama zaś nagroda wręczana podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego.

Najczęściej to prestiżowe wyróżnienie otrzymują uczniowie biorący udział w Olimpiadzie Języka Łacińskiego i uczestnicy Podkarpackiego Międzyszkolnego Konkursu Wiedzy o Kulturze Antycznej „Non scholae, sed vitae discimus”. Niejednokrotnie, gdy kilku licealistów spełnia kryteria regulaminowe, zwycięzcę wyłania szkolny Konkurs im. prof. Kazimierza Morawskiego sprawdzający znajomość gramatyki łacińskiej, umiejętność tłumaczenia na język polski i wiedzę na temat dokonań naukowych Patrona.

Nagrodę z kilku powodów można uznać za wyjątkową. Patronuje jej wybitny polski humanista, filolog klasyczny, profesor i rektor UJ, prezes PAU Kazimierz Morawski. Jest fundowana przez jego potomków i, ze względu na dziedzinę, której dotyczy, pozostaje jedyną taką w Polsce.

Pierwszą laureatką nagrody w roku 1998 została Maja Ignaczewska. Niestety z powodu niespodziewanego strajku maszynistów kolejowych do Przemyśla nie mogła wówczas przybyć pani Elżbieta Morawska-Sawa. Skierowała jednakże na ręce Dyrekcji szkoły bardzo serdeczny list, który odczytano podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego. Zwracając się do uczniów II LO, napisała m.in.:

Fundując nagrodę im. prof. Kazimierza Morawskiego chcemy zachęcać Was do nauki języka martwego, czegoś, jak twierdzi wielu, niepotrzebnego. [...] Patrzymy na świat oczyma ludzi nieprzeciętnych. Dostrzeżmy wpływ myśli w rozwoju naszej cywilizacji. Dostrzeżmy, że to ona właśnie, a nie utylitarna technika, jest motorem dziejów, rozwoju i awansu społeczeństw i... uczmy się łaciny⁵.

Radość z przyznania po raz pierwszy nagrody wyraziła także pani Zofia Morawska – córka Profesora i seniorka rodu, gratulując uczennicy wyróżnienia, życzyła jej sukcesów i szczęścia osobistego⁶. Oprócz nagrody pieniężnej kolejni uczniowie otrzymywali również pamiątkowe statuetki i tabliczki. Pierwsza miała kształt metalowej księgi opatrzonej łacińską sentencją *Ex umbra in*

⁵ Korespondencja ze szkolnego Archiwum.

⁶ Korespondencja ze szkolnego Archiwum. Listy gratulacyjne od Zofii Morawskiej otrzymywali także kolejni laureaci nagrody z lat 1999–2009.

solem. Projektantem i wykonawcą tej formy nagrody był Janusz Felczyński – właściciel znanej na całym świecie odlewni dzwonów w Przemyślu.

1999 r. przyniósł laury Katarzynie Niemczewskiej, uczennicy klasy III o profilu filologiczno-historycznym. Nagrodę osobiście wręczyła najmłodsza prawnuczka Profesora – Anna Górka, która odczytała list do laureatki wystosowany przez Zofię Morawską. W pięknych słowach autorka podkreśliła znaczenie łaciny w kształtowaniu się języków nowożytnych i przyjemność intelektualną, jakiej dostarcza samodzielne odczytywanie łacińskich inskrypcji. Potwierdziła także kontynuację przyznawania nagrody, zaś współpracę z II LO uznała za wielce satysfakcjonujący obowiązek. W kolejnych latach nagrodę otrzymali: Tomasz Jędrejko (2000, wyróżnienie wręczała Dorota Mycielska, wnuczka Kazimierza Morawskiego), Iwona Pawlik, finalistka XX Olimpiady Języka Łacińskiego (2001), Adam Karaś (2002), Anna Bawoł (2003, gośćmi uroczystości byli Anna i Rafał Górscy, czyli prawnuczka Kazimierza Morawskiego z mężem oraz ich kilkumiesięczny syn Krzys), Anna Turczyn (2004), Magdalena Niemiec (2005), Barbara Kijanka (2006), Marcin Zawalski (2007), Paula Zembrzuska (2008), Anna Stochmal (2009, uczennica odebrała nagrodę z rąk Krzysztofa Mycielskiego – prawnuka Patrona), Mateusz Kunysz (2010, nagrodę wręczyła Elżbieta Morawska-Sawa). Wnuczka Profesora wręczała nagrodę także Adriannie Tadli (2013), Patrykowi Leszczakowi (2016) i Amelii Motyl (2021). Kolejnymi laureatami, którym nagrodę wręczali członkowie rodziny Profesora, byli Jakub Balawejder (2022) i Fabian Kuśnierz (2023).

Z okazji 25. jubileuszowej rocznicy przyznawania nagrody warto pokusić się o garść refleksji i podsumowań. Z całą pewnością miniony czas to długa i piękna historia. Pełna uczciwej rywalizacji, emocji i wzruszeń, a także dumy z osiągnięć naszych wychowanków. Wszyscy laureaci Nagrody im. Profesora Kazimierza Morawskiego stali się chlubą II Liceum Ogólnokształcącego w Przemyślu. Wśród nich znaleźli się finaliści olimpiad przedmiotowych na szczeblu centralnym oraz stypendyści Prezesa Rady Ministrów. Jako absolwenci szkoły kontynuowali edukację na renomowanych polskich uczelniach, wybierając przeważnie filologię obce, prawo i medycynę.

Nagroda im. Profesora Kazimierza Morawskiego bez wątpienia przyczyniła się do rozślawienia pracy i osiągnięć naukowych Patrona szkoły, który należał do najwybitniejszych umysłów polskiej humanistyki. Podniosła także prestiż języka łacińskiego. W dzisiejszych czasach, ukierunkowanych raczej na zgłębianie nauk technicznych i przyrodniczych, zachęcenie młodzieży do poznawania języka Cycerona staje się nie lada wyzwaniem. Jednak nasi uczniowie chętnie i aktywnie uczestniczą w lekcjach łaciny, wykazując autentyczne zainteresowanie starożytnością grecko-rzymską. Widzą w niej bowiem pierwsze spoivo europejskiej wspólnoty i w pełni podzielają naszą opinię, że jest coś wspaniałego i wyjątkowego w poznawaniu tradycji, która ukształtowała współczesną kulturę.

O roli naszej szkoły w kształtowaniu tożsamości humanistycznej opartej o znajomość kultury antycznej świadczą również sukcesy zespołów uczniowskich w kolejnych edycjach Podkarpackiego Międzyszkolnego Konkursu Wiedzy o Kulturze Antycznej „Non scholae, sed vitae discimus”. Konkurs organizowany jest przez VI Liceum Ogólnokształcące im. Ambrożego Towarnickiego w Rzeszowie oraz Zakład Historii Starożytnej i Orientalistyki Instytutu Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego pod honorowym patronatem Podkarpackiego Kuratora Oświaty, JM Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Dyrektora Zespołu Szkół nr 1 im. Ambrożego Towarnickiego w Rzeszowie. Konkurs ma charakter interdyscyplinarny i przeznaczony jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z województwa podkarpackiego, wykazujących szczególne zainteresowanie kulturą antyczną. Od osób biorących udział w Konkursie Wiedzy o Kulturze Antycznej wymaga się znajomości kultury starożytnego Wschodu, Grecji i Rzymu. Uczniowie II LO biorą udział w konkursie od jego pierwszych edycji, doskonaląc swoją wiedzę z zakresu kultury starożytnej i osiągając nierzadko spektakularne sukcesy. Szkolną przygodę uczniów z konkursem koordynują Ewa Wójcik, filolog klasyczny, nauczycielka łaciny, i dr Małgorzata Wilgucka, polonistka. W kolejnych latach uczniowie II LO dostawali się do półfinału konkursu, z czasem zaczęli odnosić sukcesy także w finale. Na pierwszym etapie trzyosobowe drużyny piszą test z ogólnej wiedzy o szeroko rozumianym antyku, zadania drugiego etapu łączą te treści z umiejętnością pisania eseju, reportażu, felietonu czy wywiadu, osadzonych w świecie starożytnym, trzeci etap wymaga przygotowania krótkiej scenki teatralnej, ale i zdania egzaminu przed komisją złożoną z pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego z katedr historii, archeologii i kulturoznawstwa. Konkurs od lat cieszy się na Podkarpaciu nieśląbnącą i coraz większą popularnością, gromadząc na etapie szkolnym kilkuset uczniów, z których do finału dociera ok. 8–9 drużyn. W etapie szkolnym bierze udział ponad 200 uczniów, do półfinału przechodzi nieco poniżej 100, do finału ok. 24, z których wyłonieni zostają laureaci I, II i III miejsca.

Nasze sukcesy w kolejnych edycjach konkursu to: półfinał w roku 2011 (Joaachim Franczak, Jacek Korbas, Radosław Zawałań, Justyna Kulczycka, Mateusz Błachuciak, Marcin Kowalski), półfinał w roku 2013 (Anna Kozioł, Karolina Chudzik i Paweł Konopka), półfinał w roku 2015 (Klaudia Musz, Mariusz Fynyk i Jakub Kozaczekiewicz), finał w roku 2016 (Paulina Uberman, Beata Kazienko, Michał Szumelda, Dominika Pirożek i Magdalena Rabczak, jako jeden z 7 zespołów finałowych, uczestnicy przedstawiali w autorskim spektaklu fragmenty z życia Juliusza Cezara, ze słynną sceną zabójstwa jako punktem kulminacyjnym), finał w roku 2017 (Anna Bor, Michał Szumelda, Patryk Leszczak, finałowa dziesiątka została wyłoniona z ok. 60 drużyn, uczniowie przedstawili pojedynek Achillesa z Hektorem inspirowany *Iliadą* Homera, szczególną uwagę jury zwróciły oryginalne stroje aktorów), finał – laureaci I miejsca w roku 2018

(Gabriela Dec, Jacek Hayder i Jakub Daraż, występ sceniczny naszych uczniów przedstawiający Hipokratesa, greckiego lekarza, uznawanego za ojca medycyny, oraz odpowiedzi ustne z zakresu historii kultury starożytnego Rzymu spotkały się z najwyższą oceną jury, doceniono merytoryczną wartość scenki rodzajowej i jej walory humorystyczne, a także wiedzę naszych reprezentantów na temat rzymskiej retoryki, szczególnie znajomość jej najwybitniejszego przedstawiciela, Marka Tulliusza Cicerona).

Przygotowywanie się do konkursu i sam finałowy występ były dla nas ogromną przyjemnością. Co prawda nie zabrakło stresu, jednak gdy wchodzi się na scenę, zostaje tylko zabawa. Zwycięstwa zupełnie się nie spodziewaliśmy. Tym bardziej cieszymy się z wygranej i dziękujemy naszym nauczycielkom, które cierpliwie od listopada przygotowywały nas do konkursu

– w imieniu zespołu powiedziała Gabriela Dec.

Do tego typu aktywności obligują nas humanistyczne tradycje szkoły, a szczególnie jej patron, Kazimierz Morawski, profesor filologii klasycznej UJ, wybitny znawca antyku. Cieszymy się, że już po raz trzeci jesteśmy w finale, tym razem z tak znaczącym sukcesem

– podsumowały opiekunki uczniów, pani Ewa Wójcik i pani Małgorzata Wilgucka.

W roku 2019 do półfinału dotarły dwa zespoły (Karolina Basista, Weronika Wańczowska i Oliwia Zawilińska, Zuzanna Bacza, Gabriela Kić i Gabriela Sierota). Rok później Emilia Król, Amelia Motyl i Miłosz Smyk zostali laureatami II miejsca w XI edycji konkursu, przedstawiając scenkę rodzajową *Rara merces (Mizerne wynagrodzenie)* o edukacji w starożytnym Rzymie, z licznymi nawiązaniami do realiów współczesnej polskiej szkoły. Ten zespół, w nieco zmienionym składzie (z Janem Hryniszynem) zdobył laury II miejsca XII edycji konkursu. Ostatnim sukcesem uczniów II LO we wspomnianym konkursie był udział w półfinale w roku 2022 (Wiktoria Daż, Jakub Daż, Marcelina Balicka; Bernadetta Kuchta, Gabriela Mańkowska, Jagoda Mazurek; Gabriela Broda, Kamila Siemaszkiewicz, Wiktoria Suchorzepka).

Dbamy o ciągłość tradycji

Imię patrona szkoły zobowiązywało i nadal zobowiązuje do podejmowania z sukcesami działań w różnych obszarach szkolnego życia. Poniżej prezentujemy niektóre z nich.

Na sztandarze naszej szkoły, pod wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej, znajduje się łaciński napis *In hoc signo vinces* („Pod tym znakiem zwyciężysz”) będący trawestacją greckich słów: *En touto nika* („Tym zwyciężaj”), jakie pod świetlistym krzyżem na niebie miał zobaczyć cesarz

Konstantyn Wielki tuż przed bitwą z Maksencjuszem w 312 r. n.e. W II LO nadal „zwyciężamy w swoim znaku”, rzecz jasna w szeroko rozumianym sensie edukacyjnym.

W szkolnej gazecie „Morawa” (1998–2013), nieregularniku II LO, istniała stała kolumna „Antiquitas nota et ignota” („Starożytność znana i nieznaną”) poświęcona antykowi i jego spuściźnie. Redakcją artykułów popularyzujących grecką i rzymską przeszłość zajmowali się uczniowie klas filologiczno-historycznych. Prezentowane teksty nawiązywały do aktualnych wydarzeń, pór roku czy tradycji kulturowanych obecnie, a wywodzących się z zamierzonej starożytności. I tak między innymi ukazały się artykuły zatytułowane: *Rzymskie epitafia, Wróżby i zaklęcia, Łacina i szachy, Pantalofobia, czyli wszystko lubi siódemkę, I pede fausto – szczęśliwej podróży, Nomen – omen. Imię wróżbą, O różnych początkach roku, Colosseum – rzymski cud techniki, Sympozjon, czyli starożytni przy stole, Vivant professores, Idy Marcowe*. Do innych wydarzeń związanych z promocją kultury antycznej możemy zaliczyć także: Dzień Patrona w 2009 r., co roku przygotowywaną wystawę *Kazimierz Morawski i szkoła Jego czasów*, której towarzyszą lekcje biblioteczne o Profesorze, grę *Sapere aude* w 2014 r. poświęconą Kazimierzowi Morawskiemu czy plenerowe lekcje o kulturze antycznej *Omnes viae Romam ducunt* („Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu”) według nagrodzonego w ogólnopolskim konkursie „Temat Europa” scenariusza dr Małgorzaty Wilguckiej, dotyczącego między innymi poszukiwania śladów kultury antycznej w Przemyślu⁷. Przemyśkie Stare Miasto kryje wiele ciekawostek, które prowadzą zwiedzającego je nie tylko do Rzymu, ale także do antycznej Grecji oraz szeroko pojętej kultury łacińskiej.

Olimpiada Języka Łacińskiego organizowana jest dla uczniów szkół średnich od 1982 r. przez Polskie Towarzystwo Filologiczne – Societas Philologa Polonorum. Jej uczestnicy powinni wykazać się umiejętnością przekładu tekstu łacińskiego na język polski, znajomością gramatyki łacińskiej oraz lektur obowiązkowych i dodatkowych na tematy związane z kulturą, historią i literaturą antyczną. W roku 1987 szkołę w eliminacjach centralnych VI Olimpiady Języka Łacińskiego reprezentowała w finale Małgorzata Paluch (obecnie Wilgucka). Opiekunem merytorycznym uczennicy była Zdzisława Ingłot. W 2002 r. Iwona Pawlik została finalistką etapu centralnego XX Olimpiady Języka Łacińskiego. Uczennicę przygotowała do konkursu Ewa Wójcik. W latach 2000–2014 mieliśmy również olimpijczyków szczebla okręgowego Olimpiady Języka Łacińskiego, byli to: Katarzyna Niemczewska, Tomasz Jędrejko, Anna Pajda, Ewelina Warecka, Anna Kuczowska, Magdalena Niemiec, Dagmara Marcol, Magdalena Mosur, Adam Karaś, Jacek Korbas, Mateusz Kunysz, Joanna Chmura, Edyta

⁷ M. Wilgucka, „*Omnes viae Romam ducunt*”, [w:] *Temat: Europa. Scenariusze lekcji europejskiej*, Warszawa 2020, s. 98–109.

Sękowska, Anna Skarbowska, Adrianna Tadla. Niektórzy z nich, jak również inni uczniowie, wybierali język łaciński jako przedmiot maturalny.

Doktor Małgorzata Wilgucka współpracuje z czasopismem „Nowy Filomata”, kwartalnikiem Komisji Filologii Klasycznej Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, poświęconym szeroko rozumianej kulturze antycznej. Nauczycielka opublikowała tam do tej pory dwa artykuły, w roku 2019 o języku Rzymian w *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza⁸, drugi na temat motywów antycznych w liryce Czesława Miłosza⁹. We współpracy z Ewą Wójcik prowadzi również warsztaty z poezji współczesnej w kontekście nawiązań do antyku.

W wielu środowiskach panuje przekonanie, że nauczanie i uczenie się języka łacińskiego w naszych czasach jest anachronizmem. Argumenty, którymi próbuje się uwiarygodnić powyższą tezę, nie znajdują jednak odzwierciedlenia w rzeczywistości szkolnej II Liceum Ogólnokształcącego w Przemyślu. Dzieje się tak przynajmniej z dwóch poważnych powodów. W naszej szkole od początków jej istnienia nauka była prowadzona według programu gimnazjum klasycznego, który zakładał gruntowne poznanie języka starożytnych Greków i Rzymian. Mimo upływu czasu i zmieniającej się wizji kształcenia we współczesnej Polsce staramy się podtrzymać tę chlubną tradycję. Nasi uczniowie mają możliwość poznania łaciny i elementów greki jako korzeni europejskiej kultury.

Bibliografia

- 90 lat Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Profesora Kazimierza Morawskiego w Przemyślu-Zasaniu, red. H. Humnicka, J. Motylewicz, Przemyśl 1996.
- 100 lat Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Profesora Kazimierza Morawskiego w Przemyślu-Zasaniu. 1906–2006, red. H. Humnicka, B. Sykała, Kraków – Przemyśl 2006.
- Humnicka H., *Pejzaż pamięci. III Gimnazjum, II Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. prof. Kazimierza Morawskiego w Przemyślu – Zasaniu zatrzymane w kadrze*, Rzeszów 2020.
- Pietrucha A., *Kazimierz Morawski – patron II Gimnazjum w Przemyślu na Zasaniu*, [w:] *100 lat Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Profesora Kazimierza Morawskiego w Przemyślu-Zasaniu. 1906–2006*, red. H. Humnicka, B. Sykała, Kraków – Przemyśl 2006.
- Wilgucka M., *O języku Rzymian w „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza*, „Nowy Filomata” 2019, nr 2, s. 99–112.
- Wilgucka M., *„Omnes viae Romam ducunt”*, [w:] *Temat: Europa. Scenariusze lekcji europejskiej*, Warszawa 2020, s. 98–109.
- Wilgucka M., *Zemsta Artemidy. Szkic o liryce Czesława Miłosza*, „Nowy Filomata” 2021, nr 1, s. 17–40.

⁸ M. Wilgucka, *O języku Rzymian w „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza*, „Nowy Filomata” 2019, nr 2, s. 99–112.

⁹ M. Wilgucka, *Zemsta Artemidy. Szkic o liryce Czesława Miłosza*, „Nowy Filomata” 2021, nr 1, s. 17–40.